

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki.

Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. „Kurjer Zagłębia” wraz z „Kurjerem Przemysłowo-Handlowo-Rzemieślniczym” rocznie marek 216, półrocznie mk. 108, kwartalnie mk. 54, miesięcznie mk. 18. Pocztą mk. 60 kwartalnie, mk. 20 miesięcznie.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 8, w tekście Mk. 10 po tekście — reklamy Mk. 6. Nekrologi Mk. 4. Zwyczajne Mk. 4. Drobne 50 fenigów za wyrazy, najmniej Mk. 3.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblńska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—2 w poł. i od 6—7 w.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmuje Centralna Administracja ogłoszeń Polskiej Prasy prowincjonalnej Warszawa, Zgoda 1.

Cena pojedynczego egzemplarza [mk. 1 (Na G. Śląsku 30 fen.).

SOSNOWIEC, środa dnia 9 czerwca 1920 roku.

Nr. 130 Rok XV.

Bank Handlowy w Warszawie Oddział w Będzinie

przyjmuje zapisy na 5% pożyczkę państwową 1920 r.

Starosta Będziński

Wzywa

Marcina Grudzińskiego

niewiadomego z pobytu, by zechciał w czasie jaknajkrótszym stawić się w biurze starostwa (II p. pokój Nr. 2) w sprawie listu, jaki skierował do władz kolejowych.

Kominy

obmurowywanie kotłów, maszyn, cegielnie, wapienniki buduje i urządza

inż. Roman Z. Ciesielski
Warszawa ul. Warocka 11 m. 31, tel. 110-66.

Szatan

wielkie, skożone piękne, mocne i niechętnie zajmujące arcydzieło filmowe w 3-oh epizodach i w 6 wielkich częściach. Epizod I Szatan (Lucyfer) przy boku Parana Egiptu, jako święty pustelnik, asceta i prorok. Epizod II Szatan jako dworzanie i powiernik Lukrecji Borgji, najstraszliwej w dziejach postaci kobiecej. Epizod III Szatan jako twórca ostatniej rewolucji rosyjskiej i doradca czerwonego tyra.

W roli szatana niezrównany K. Wejdt. Szczęśliwy reżyserji i pomysłów artystycznych

Galernik

potężny dramat w 6 aktach według Balsa'a w rolach głównych Paweł Wagener i Salomonowa

O Górny Śląsk.

(m). Prasa górnośląska pełna jest faktów, wskazujących przede wszystkim na to, że Niemcy formalnie zbroją się przeciwko nam, wrzekomo pod płaszczykiem niebezpieczeństw ze strony bolszewickiej i tendencji imperialistycznych pewnych kół niemieckich. Jest to oczywiście wirtuozem kłamstwem. Ani o bolszewizm, ani o imperializm nie chodzi, czego dowodem i rowokacje niemieckie, usiłowanie wywołania awantury z francuzami, burdy, zajścia i zamieszki powtarzające się wciąż wśród okrzyków „precz z Francją”, albo „precz z polakami”.

Niechęć do wojsk francuskich na G. Śląsku rośnie. Napisać na hotel Łomnicki, skandale opolskie, nadużycia zielonków, różne „Stostrupy”, prześladowanie ludność polską, bojówki wszelkiego rodzaju, zwożenie amunicji, cała wogóle butna postawa hikaty na G. Śląsku wystarczająco dowodzi nam, że Niemcy

gotują się zbrojnie do sprawy plebiscytu.

Wobec tego ludność górnośląska składa przez postów na ręce prezydenta bardzo znamienne rezolucje jak to uczyniła niedawno ludność powiatów raciborskiego i opolskiego. Ta rezolucja mówi za całą G. Śląsk. To, co ludność opolska i raciborska zawarła w swej rezolucji, stwierdzając, że Niemcy prowokują ludność polską, że nauka polska jest w dalszym ciągu lekceważona, że na kopalnie wciąż się sprowadza zbrojne siły, że przywozi się amunicję, że robotnicy, którzy brali udział w powstaniu nie są w dalszym ciągu przyjmowani do robót na kopalniach, że złodziejstwa i napady nocne są sprawą Sichwerki bardzo są wymowne! Jak czesi gnębia ludność polską w Cieszyńskiem, tak Niemcy czynią to samo na G. Śląsku.

Rezolucja stwierdza dalej,

że koalicyjna komisja nic nie czyni, aby nadużyciom położyć kres, tolerując pochody Niemców i napady na ludność polską. Taki stan rzeczy wywołuje wśród górnoślązaków słuszone rozgoryczenie. I też za zupełnie naturalne uważamy zwracanie się górnoślązaków do rządu polskiego o interwencję, aby wywarł nacisk na komisję koalicyjną i zmusił ją do sprawiedliwego traktowania ludności polskiej. Rezolucja domaga się usunięcia prowokujących ludność władz i urzędników niemieckich, nauczycieli niemieckich, Sichwerki, pracy dla robotników, zarządzenia ścisłego poszukiwania broni, używając do tego ludności polskiej. Każdy dzień zwłoki, mówi rezolucja — wobec szelejacej przemocy niemieckiej — to zwycięstwo wroga polskości. Dlatego ludność górnośląska życzy sobie, aby plebiscyt nastąpił jaknajprędzej.

Stanowisko Niemców, awanturujących się nieustannie na G. Śląsku nie byłoby tak harde i zaciekle, gdyby Anglja była przychylna dla sprawy plebiscytowej narówni z Francją. Ale Anglja, kokietująca Sowiety, a zarazem Niemców, ta Anglja tak nam wyraźnie niechętna nie tylko na gruncie górnośląskim, lecz i w Gdańsku — ona to przez swoje stanowisko daje sankcję do postępowania, którego ludność polska cierpieć dłużej nie chce.

Anglja w osobie Lloyd George'a wyraźnie lekceważy nas dzisiaj i nasze dążenia, szachując poczynania i postulaty Polki, z drugiej sankcjonując wrogi nam rząd rosyjski i niemieckie wystąpienia. Takie stanowisko Anglików tłumaczy się potężnym materializmem handlowo-przemysłowej Anglii, widzącej dla siebie o wiele większy interes w kombinacjach politycznych z Niemcami i Sowietami, aniżeli z Polską.

Czy to stanowisko Lloyd George'a nie zemści się na Anglii w przyszłości — czas pokaże. Wiadomo jednak z dziejów, że egoizm polityczny, wspierający się na wężym interesach własnych nie prowadzi daleko. Szkodzić nam dzisiaj Anglja z całą swoją polityką nieprzychylną naszym interesom kto wie czy w pierwszych okolicznościach nie zwróci się jeszcze do tej Polki, którą dziś nadto lekceważy.

Polityka angielska w Gdańsku.

Wolne miasto Gdańsk zawdzięcza swe powstanie angielskiej polityce „businessów”, która na całe dziesiątki lat będzie wpływała na losy Wschodniej Europy. Imperializm angielski, ten jedyny obok Ameryki rzeczywisty zwycięzca w wojnie światowej, wziął sobie za zadanie zamienić, jak najszybciej swe sukcesy militarne na interesy. Fiume, Kon-

stantynopol i Gdańsk oznaczają drogi i przyczółki mostowe tego, pod ideową opieką Ligi narodów stojącego, handlowego pochodu Anglii. Następstwem wojskowego opanowania morza Bałtyckiego w czasie wojny, było dla Anglii stworzenie państw nadbrzeżnych i wolnego miasta Gdańska, jako punktów oparcia i bram wypadowych angielskiej „Free Trade” na rynki Wschodu, Rosji, Polski i Ukrainy.

Ta polityka państw nadbrzeżnych Lloyd George'a i Churchill'a, która jawnie zamierza wykluczyć wszelki gospodarczy wpływ Niemiec w krajach bałtyckich i Rosji, i chce także wyrugować konkurencję skandynawską, tą politykę sankcjonował już rząd Sowietów, jak głośno światu radio-moskiewskie. To „pokojowe” wdzieranie się w kraje bałtyckie odbywa się w ten sposób, że angielska grupa bankowa, pracująca z poparciem rządu, urzędującego w Estonji, Inflantach, Łotwie i Litwie na wzór banku angielskiego, banki narodowe, które mają zaprowadzić w tych krajach na złocie opartą walutę w zamian za co żądają Anglii dla siebie monopolu na prowadzenie wyrobów i wyrobów, jak drzewa i konopi. Mając państwa bałtyckie w ręku, Anglja ma klucz do całej wschodniej Europy, i tak zabezpiecza sobie wpływ na ukształtowanie się życia gospodarczego Rosji. Kwestję gdańską należy rozumieć tylko w łączności z tem wdzieraniem się, Gdańsk bowiem jest tylko niezbędny ogniwem w łańcuchu angielskiej polityki wschodniej, i oznacza dla Anglii ze swoim portem i umiędzynarodowioną Wisłą podobnie jak Ryga, gdzie urządzono już wielkie magazyny dla zamorskich towarów angielskich, bramę wypadu do północnej Rosji, Kłajpedy i Łotwy, po której można przejść do południowej Litwy, Polski i Ukrainy.

Wiadomo dzisiaj, że na paryskiej konferencji pokojowej przyszło do zaciętej walki o Gdańsk między Polską a Anglią, z której Lloyd George wyszedł zwycięzca. Polska delegacja w Wersalu rozpoczęła żywą propagandę dla Gdańska, utrzymywała osobiste stosunki z Wilsonem i Lloyd George'em i zasypywała przedewszystkiem angielską delegację broszurami o kwestji gdańskiej, w których dowodzono, że Polska bez Gdańska nie może istnieć, że Gdańsk jest pierśnią Polki, bez której ona nie może odychać. Komisja dla spraw polskich pod przewodnictwem Cambona była sympatycznie usposobiona dla żądań polskich i przyznała już była Polce Gdańsk, jedynie z powodu stanowiska Lloyd George'a zmieniła Najwyższa Rada swój zamiar i wybrała dla Gdańska formę wolnego miasta. — Stało się to z „powodów strategicznych”, jak powiedział Lloyd George, jako dobry dyplomata! Charakterystycznym dla angielskich interesów w Gdańsku jest, że cały rozdział traktatu pokojowego o Gdańsku ułożył Anglik Morley w języku angielskim i że trzeba było go przetłumaczyć na francuski, co do wyłożenia było koniecznym. Tak skończyła się walka Polki o Gdańsk zupełnie dla niej klęską. Użytyła jedynie pewne prawa gospodarcze w Gdańsku. Wytyczne tychże są zawarte w artykule 104, ustęp 1—6 traktatu pokojowego i mają być przedmiotem

osobnego układu między Polską i Gdańskiem. Ale układ ten, który wypracowuje przedstawiciel Polki minister dr. Biesiadecki i zastępca koalicyj w Gdańsku, sir, Reginald Tower, dawniejszy poseł brytyjski w Buenos Aires, potrzebuje do swej ważności aprobaty Najwyższej Rady w Paryżu.

Tak więc stoi układ ten pod auspicjami Lloyd George'a. Okoliczność, że zastępca aliantów i Ligi Narodów, pod której opieką stoi Gdańsk według artykuła 103 traktatu pokojowego, został sir Reginald Tower, jeden ze zdolniejszych dyplomatów angielskich, który podczas wojny stał na odpowiedzialnej placówce, jako poseł w Argentynie, ta okoliczność wskazuje, że Anglja swą politykę przeciw polską myśli dalej prowadzić i chce stosunek Gdańska do Polki ukształtować po swojej myśli i kontrolować go. Dla przeprowadzenia tych zamiarów ma służyć umiędzynarodowienie Wisły, które wyszło od Anglii i każdy polityczny i gospodarczy wpływ Polki paraliżuje, czem mało zachwyca się Warszawa, Sądzić należy, że w międzynarodowej radzie umiędzynarodowionej Wisły, państwa interesowane tworzyć będą zupełnie bezsilną radę przyboczną, podczas gdy w „Międzynarodowym Sekretariacie” słowo Anglii jest rozstrzygającym. Poucz o tem przecieł przykład „umiędzynarodowionego” Dunaju, gdzie się ma sprawa zupełnie podobnie.

Wykupno Niemiec.

Londyński telegram „Daily Mail” donosi, że znaczne ilości srebra z Niemiec nadeszły do Londynu. Są to wyprzedawane, przetopione srebra stołowe zubożonych rodzin niemieckich.

Ostatni transport wynosi 2 miliony marek wartości. Taksamo wyprzedają się meble i klejnoty, całym masami idące zagranicę. Całe wagony srebra i starożytnych pamiątek odsyłane są w świat. Wiedeńskie dzienniki dopatrują się w tym fakcie zubożenia zamożnych pierwszej rodziny w Niemczech. Nie notują jednak tego, że oficerowie aljancy skupują całym masami wprost ze sklepów meble, srebro i klejnoty, które dzięki zwycięzcy waluty stanowią dla nich przedmiot spekulacji na wielką skalę.

A dzieje się to nie tylko w Niemczech, np. w Poznaniu panowie ci opróżnili doszczętnie magazyny mebli.

Ile wśród tych mebli i wśród klejnotów znajduje się, lupu wojennego z Polski, Belgii, Ukrainy, i Litwy?

Z Sejmu.

WARSZAWA (Pat) Na onegdajszym posiedzeniu Sejmu odesłano do komisji ustawę szkolno-akademicką i ustawę o służbie domowej. Przyjęto w 3 czytaniu ustawę o udziale w spółce akcyjnej zakładu wojsko-elektrycznego Szczywnica Jarzątko.

Dalej odesłano ustawę o utworzeniu lub przemysłowo-handlowych do komisji, przystąpiono do czytania ustawy w sprawie tymczasowego ustroju władz szkolnych. Ustawę przyjęto w 3 czytaniu.

Dalej przystąpiono do sprawozdania komisji zdrowia publicznego. Wniosek uregulowania stosunków w

zdrojowiskach odesłano do komisji. Podobnie odesłano do komisji sprawę zakazu wywozu cementu. W końcu przyjęto nagłość wniosków w sprawie Spisza i Orawy i o

desłano je komisji spraw zagranicznych oraz przyjęto nagłość wniosku w sprawie wyłączenia i przymusowego wykupu ziemi na parcelacje. Następane posiedzenie we wtorek.

Dymisje ministrów.

WARSZAWA (telefonem). Wczoraj podali się do dymisji wiceminister spr. za r. Dąbski, minister rolnictwa Bardel oraz robót publicznych Kędziol. Dymisja wiceministra spraw zagranicznych jest w związku jak przypuszczają z nagłym wyjaz-

dem ministra spraw zagranicznych Patkiem, o wyjeździe którego do ostatniej chwili nie wiadomo. Gdy min. Patek złożył dyrektywy w ręce wiceministra Dąbskiego, ten podał się do dymisji.

Witos wobec rządu.

WARSZAWA (telefonem). Wobec uchwał sekwestru co przeszło po rozpatrzeniu usta-

wy trzema głosami, Witos z ludowcami zerwali z obecnym gabinetem.

7. Górnego Śląska.

Demonstracje głodowe.

BYTOM. (PAT). W Karlsbawych wybuchły wielkie demonstracje głodowe. Robotni-

cy zapowiedzieli strejk generalny o ile się nie poprawi sytuacja aprowizacyjna.

o język polski na G. Śląsku.

BYTOM. (PAT). Związek polskich nauczycieli na Górnym Śląsku odbył przed kilkoma dniami w Bytomiu zjazd delegatów, na którym powzięto między innymi i następujące uchwały w sprawie języka polskiego w szkołach górnośląskich:

1. Celem związku jest także przeprowadzenie równouprawnienia obu języków i narodowości w szkolnictwie.
2. Żądamy dla dzieci polskich osobnych szkół z polskim językiem wykładowym. Języka niemieckiego powinno się uczyć

obowiązkowo od 4 roku szkolnego.

3. Dzieci niemieckie uczę się mają w osobnych szkołach niemieckich, zaś od czwartego roku szkolnego powinna być dla nich obowiązkowa nauka języka polskiego.

Rezolucje te przedłożył związek międzysojuszniczej komisji rządzącej w Opolu. Przy ogłoszeniu tych uchwał, podał związek, iż na Górnym Śląsku istnieje według statystyki pruskiej około 330.000 szkolnych dzieci polskich (82 proc.) a około 73.000 niemieckich (18 proc.).

Wracają do pracy.

BYTOM. (PAT). Gazety niemieckie donoszą, iż strejku od dwóch miesięcy se-

dziowie niemieccy postanowili wrócić dnia 9-go b. m. do pracy.

Śmierć skutkiem gazów.

BYTOM. (PAT). W kopalni gła w Rudzie, należącej do Biega Ballestrema ukazały w niedzielę trujące gazy, które spowodowały śmierć jednego z sztygarów. Kiedy zaś wybrała się następnie komisja z czterech urzędników w celu zbadania sprawy, zapaliły się gazy od ich lamp, przyczem wszyscy czterej zginęli na miejscu. Jest to już drugi wypadek,

który w krótkim czasie w kopalniach Ballestrema, pochłonięte życie ludzkie. Przed miesiącem na jednej z jego kopalń zginęło 30 górników wskutek wybuchu gazu. Znawcy twierdzą, iż przyczyną tego jest zbyt oszczędnościowa gospodarka w tych kopalniach, która nie liczy się z potrzebą należytego zabezpieczenia życia ludzkiego od niebezpieczeństw kopalnianych.

Zwycięskie walki nie ustają.

Komunikat Sztabu Generalnego.

WARSZAWA, 7-VI. (PAT). Nasza kontrofenzywa na froncie między Dzwina a Berezyną w szybkim tempie postępuje naprzód. Grupy uderzenia pod kierownictwem gen. Szeptyckiego i gen. Sosnokowskiego, załamawszy front bolszewicki i działając koncentrycznie w kierunku na linię kolejowej Mołoczno-Połock w dn. 5 b. m. przez zajęcie Doszczyc i Głębokiego nawiązały ze sobą bezpośrednią łączność. Nieprzyjaciel bronił się zaciekle w rejonie Dokiszowo — Krywice; będąc oskrzydłony zmuszony był do pośpiesznego odwrotu, tracąc jeńców, magazyny i część swoich taborów. Bolszewicy stawiali zacięty opór, szczególnie na skrzydłach frontu naszej

kontrofenzywy, cofając się krok za krokiem w krwawych walkach i pozostawiając wielkie straty w zabitych i rannych. W dniu 7 b. m. wojska nasze zajęły Hermanowice i Łuszki. Wzięto w walkach w tym dniu kilkuset jeńców i przeszło 40 karabinów maszynowych. Bolszewicy, cofając się, dobijają w ciekawy sposób naszych rannych i jeńców. Wypadki nieprzyjaciela pod Rzeczyca i Gurwelem zostały odparte. Między ujściem Prypeci a ujściem Teterewu ciężkie walki w toku. Na Ukrainie silne ataki na Hajsyn z powodzeniem odparto. W obszarze między Skurą a Pohrebyszczami walki trwają.

Skrajni radykali a rząd.

WARSZAWA (telefonem) Partii P. P. S. widoczny jest rozłam. Lewica kierowana pro-

na udział ppsowców w rządzie. Jestto dążenie do zachwiania gabinetem.

Generalny strajk w stolicy.

WARSZAWA (telefonem) W stolicy wybuchł strajk we wszystkich instytucjach użyteczności publicznej. Stanęła elektrownia, gazownia, stacja filtrów. Strajk objął i szpitale. Chorzy są bez obsługi i opieki. Rokowania o podwyżki nie doprowadziły do pożądanego rezultatu. Magistrat proponował dodatkową zapłatę za maj 12 i pół proc. w myśl orzeczenia komisji statystycznej, która za

czerwiec przyznała 37 procent. Na powyższe normy nie zgodzono się. Po kilku godzinach uruchomiona została elektrownia, którą zaopiekowało się wojsko. Instytucjami użyteczności publicznej zajęli się robotnicy N. Z. R. i członkowie samopocy społecznej. Strajk ma wyraźny charakter polityczny, antypaństwowy i godzi w obecny rząd.

TELEGRAMY.

Walki w Cieszyńskiem.

CIESZYŃ. W zagłębiu węglowym Wojska czeskie wciąż napadają na ludność polską, przodawczykiem bandermerja czeska dopuszcza się niesłychanych gwałtów. W Suchej, Łąży i Karwinie toczyły się straszne walki Wojska okupacyjne zachowały neutralność.

Bandy czeskie mordują

Nowy Targ (PAT) Z okręgu na miastowskiemu na Orawie donoszą, że Czesi utworzyli tam cały szereg band które włóczą się od wsi do wsi daniem i nocą i napadają bezkarnie ludność polską oraz słowackich zwolenników polskich. Urzędnicy czescy dostarczają tym bandom dokładnych wiadomości o osobach działających na rzecz Polski. W tym wszystkim pomagają im tandydami czescy i urzędnicy pocztowi i telefoniczni informując ich za pomocą telegrafu i telefonów o każdym kroku Polaków.

Projekt konstytucyjny w sejmie.

WARSZAWA. Z kół parlamentarnych dowiadują się, że jest zamierzone rozpoczęcie nad projektem konstytucji. Istnieje projekt by w drugim czytaniu projekt konstytucji ukończono przed feriami sejmowymi, które się zaczynają w połowie lipca. Jest to możliwe, gdyż właściwie tylko trzy punkty są sporne: Dwuzębność, sprawa wyboru prezydenta Rzeczypospolitej i zakres jego władzy.

11-go lipca.

OLSZTYN (tel. wł.) W Prusach Wschodnich i na Mazurach piąbłycy odbędą się na mocy traktatu wersalskiego z dnia 28 lipca 1920 r. w regencji olsztyńskiej i w powiecie Olecko w dniu 11-go lipca 1920 r. na zasadzie traktatu wersalskiego z dnia 19-go czerwca 1919 i dnia 9-go stycznia 1920 r. na Mazurach data piąbłycy ustalona została również na dzień 11-go lipca.

NUNCJUSZ RATTI

WARSZAWA, (PAT) Nuncjusz apostolski w Polsce monsignore Achilleo Ratti mianowany został dekretem stolicy apostolskiej z dnia 20 kwietnia b.r. wysokim komisarzem kościelnym na okręgi piąbłycowe Górnego Śląska i Prus Wschodnich i Zachodnich.

Cheg wywołać bolszewizm.

KRAKOW (telefonem). Międzajne czynniki czeskie, gwałbiąc górn-

ków, chcą przedwcześnie wywołać bolszewizm, nie mogąc dostarczyć ludności dostatecznej ilości aprowiacji. Szerząc bolszewizm na terenach spornych, dają czas do przeszczeplenia bolszewizmu Polsce.

Rozynują?

KRAKOW (telefonem), Z Cieszyńska donoszą, że ludność polska coraz więcej terroryzowana przez czeszych słabych w opozycję i stanowczości co do plebiscytu. Wielka część robotników dała się pozyskać podstępem agitatorów komunistycznych. W niedługim czasie należy się spodziewać ogłoszenia rządu rad w Cieszyńskiem i w Zagłębiu węglowym.

Koalicja proponuje rozbiór Cieszyńskiego.

WARSZAWA, Min. spraw zagr. Patek otrzymał wczoraj ze strony ententy konkretną propozycję co do kompromisowego załatwienia sprawy Śląska Cieszyńskiego. Motywem propozycji jest ogromne podalenie ludności. Propozycja zdążyła aby z obszarów do jakich pretenduje ludność polska wykluczyć Łąży Dąbrowe, Dolną Suchą i pięć gmin innych na zachód od Olzy i kolej Bogumia—Cieszyńska na rzecz Czechów, Natomiast Bogumia, Orłowa, Karwina, Sucha Górna i Srednia, pozostałyby po stronie polskiej.

W kołach politycznych uważają tę propozycję za nie do przyjęcia ze względu na prawa polskie i uspołobienie ludności. Swery oficjalne stoją również na gruncie plebiscytu.

Spisak przeciw Polsce.

KRAKOW (telefonem), Z Paryża donoszą z kół politycznych, że między Niemcami, Czechami, Litwą i Rosją nastąpiły tajne rokowania przeciw Polsce. Napad na Polskę miał się rozpocząć z chwilą zwycięstw bolszewickich. Niemcy mieli odebrać Wielkopolskę i Prusy Wschodnie. Litwa i Grodzieńskie, Czesi zajęć Śląsk z Krakowem, reszta Polski miała przypaść Rosji. Zamachowi na Polskę położyły kres ostatnie zwycięstwa naszej armji.

Rozruchy uliczne w Pradze.

BYTOM. (PAT) Piśmie niemieckie przynoszą wiadomość o wielkich rozruchach ulicznych w Pradze, dn. 7-go b.m. które miały krwawy przebieg. Było 6 zabitych i 15 rannych od strzelaniny wojska, któremu rozkazano strzelać, gdy demonstracje

przybierały zbyt groźny obrót. Piśmie niemieckie nie podają przyczyny rozruchów.

Jak Niemcy przygotowują się do wojny

KATOWICE. (tel. wł.) Celem przygotowania się do nowej wojny utworzył niemiecki związek byłych żołnierzy frontowych. W tych dniach tak zwany Frantbund odbył wielkie zebranie w Poczdamie. W obradach brał udział delegat brygady poczdamskiej kapitan Pfiffer. Na zebraniu zażądano aby Sicherheitsrat marynarka i Sicherheitspolizei mieli jednako- wą zapłatę. Sicherheitspolizei uważana jest zatem za wojskową organizację bojową, gotową do walki na G. Śląsku

Trzeba nam gorąco bronić naszych praw na G. Śląsku, Mazurach i Warmji. Od Was to zależy górnolazacy, abyście zwalczali zakusy niemieckie na to wszystko, co po kłe, co nasze.

Przyczyny bezrobocia urzędników kop. Hr. „Renard”.

W kwietniu r. b. pracownicy Hr. Renard rozpoczęli walkę z Administracją wymienionego T-stwa o byt swój ekonomiczny. Walkę wygrano polepszenie bytu krzywdzonego pracownika w części nastąpiło. Administracja jednak T-stwa Renard (składająca się w większości z obcokrajowców) zdecydowała się złamać zwycięską solidarność pracowników postanowiono usunąć z posad najbardziej niebezpiecznych bojowników o słuszność sprawy rozpoczęto od urzędnika p. Wuckiego. Zarząd Związku Pracowników Przemysłowych i Handlowych w Z. D. zwrócił się do Administracji wymienionego T-stwa z żądaniem wyjaśnienia. Motywy Administracji okazały się wykrętne zakupiła niewystarczającą. Zarząd Związku domagał się trzykrotnie cofnięcia decyzji, mającej charakter wrogi wszelkiej szlachetnej akcji pracowników.

Gdy wspomniane chęci załatwienia sprawy polebowanie nie odniosły skutku wobec nieprzejednanego stanowiska Administracji — Zarząd Związku zwołał w dniu 7-ym b. m. Walne Zebranie Pracowników T-stwa Renard na którym wzięto do wiadomości jednomyślnie przyjęto. Zarząd Związku potępił akcję Administracji T-stwa „Hr. Renard” smierzącą do stłumienia czynów wymagających lepszej roli, żąda odwołania dymisji p. Wuckiego, a w celu poparcia słusznych żądań wezwał wszystkich pracowników w wspomnianego T-stwa do opuszczenia pracy w dniu 8-ym b. m. o godz. 10-ej rano do chwili załatwienia sprawy przez Rząd do którego z prośbą o interwencję Zarząd Związku się zwrócił.

Jednocześnie Zarząd Związku podaje do wiadomości publicznej, że do powzięcia tak ważnych postanowień został zmuszonym nieprzejednanym bezwzględnością i nieaktownością stanowiskiem Administracji „Hr. Renard”, wobec czego wszelką odpowiedzialność przed społeczeństwem ponosi tylko wspomniana Administracja.

Z teatru.

„Głuszc”

komedja w 3 aktach S. Krzywoszewskiego.

Jak głuszek zakochany nie nie widzi i nie słyszy nawet w obliczu śmierci, tak i zakochany siłą imponujący swym stalowym charakterem mężczyzna poddaje się urokowi miłości czując jej władną moc na sobie która onieśmiela i skłania go w ramiona ukochanej. Na tem tle osnuł swą frazękę sceniczną o wielkiem zacięciu satyrycznym. St. Krzywoszewski dając nam szereg z życia wziętych, zreszcie podpatrzonych sylwetek ludzkich.

Na pierwszy plan wysunęła się ekscentryczna Stasia (p. Winiaszkiewiczowa) kreująca doskonale typ dziewczyny chłopca.

Dzielenie sekundował, jak widać z gry zdolny artysta, w roli tytułowej „Głuszca” p. Dąbrowski. Dobrą była Amelia (p. Trzajanowska). Świetnym Flekik (p. Winiaszkiewicz). Reszta zespołu wywiązała się z zadania należycie, stwarzając typy charakterystyczne.

J. E. Ks. Kardynał Kakowski o pożyczce Odrodzenia.

Polska wyszła z niewoli ograbiona przez wrogów, obdarta z szat, zubożona. Otoczmy ją ciepłem serca, wspomóżmy czem kto może, obdarzmy hojną ofiarą drogiej kamieni, złota i srebra, wreszcie zapisujemy się na pożyczkę państwa polska.

Aleksander Kardynał Kakowski Arcybiskup Warszawski.

Sensacyjna afera referenta p. Jaruszkiewicza.

Zwolniony wówczas p. Warman, że dozór policyjny nad nim jako rzeczą przykrą zaoferował p. J. nowe 20,000 mk, za wydanie polecenia policji, by zdjęto zeń rozciągnięty nad nim dozór policyjny. Tym razem jednak solidny zawsze p. Jaruszkiewicz zawiódł gdyż już krążyły zaczęły słuchy, że p. Wintuska zainteresował się tą sprawą.

Wiadomość ta nie pozwoliła też p. Jaruszkiewiczowi wziąć zaoferowanych mu przez Hacka około 100 tysięcy marek, tytułum skromnego wynagrodzenia, z wdzięczności za wydanie polecenia policji, by ta przestała areztować wymienionych na pewnej liście szkodników państwowych będących na usługach Niemców.

Nie wiemy, co da w wynikach toczące się dalej śledztwo, w każdym razie konstatujemy niezmiernie smutny fakt, że korupcja i rak zgnilizny moralnej wzrósł się w nasze stosunki administracyjne tak dalece, że trzeba drogą radykalnych środków rozpocząć co rychlej prace nad ich uzdrowieniem. Niedawno mieliśmy skandal z nadużyciami urzędnika wojskowego w aprowizacji wojskowej, obecnie znów wyższy urzędnik państwowy wykazał, do czego może doprowadzić gospodarka ludzi, którym powierzono tak ważne obowiązki, nie znając ich bliżej i na których czyny chorobliwe wprost nie znalaziono odrazu lekarstwa.

Można sobie wyobrazić teraz, skąd p. J. czerpał fundusze na placenie sutyh koalicji z szampanem, rachunki które miały wynosić 5-7 a nawet i więcej tysięcy. Zrozumiała jest

rzeczą, dlaczego Zagłębie roilo się od szpiegów i wyzyskiwaczy, agentów z pod ciemnej gwiazdy i aferzystów, a wszyscy oni niemal bezkarnie uprawiali swe machinacje.

Obecny starosta zbyt ufał swemu referentowi, by móc go posadzić o czyny niegodne urzędnika-obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, gdy tymczasem ten, wyzyskując to zaufanie, po cichu, tak, że dziś trudno dociec do jądra spraw brudnych i wywołujących oburzenie — popełniał czyny haniebne. To też dziwno się, że to, czego nie można było załatwić w komisariatach policji, gdzie lepiej widocznie rozumieją obowiązki względem ojczyzny pojęcie uczciwości — za kilka tysięcy marek, których jako łapówki nie przyjmowano — gdzieindziej załatwiano „interesy“ szybciej i taniej, bo za... kilkaset często marek.

I co to mówić o łapownictwie u dołu w najniższych sferach urzędniczych i u najniższych funkcjonariuszów państwowych, gdy tacy panowie, jak p. Jaruszkiewicz pozwalali sobie na podobne ekscesy.

Ze złem trzeba walczyć... To też domagamy się jaknajenergiczniejszej interwencji Ministerjum Spraw Wewnętrznych i jaknajszczegółowszego śledztwa oraz należytego ukarania winnych!

W Polsce niema miejsca dla przekupnych i nieuczciwych urzędników, którzy w ustach mając zachęcające do patriotyzmu szumne frazesy — mają jednocześnie brudne i skalane ręce. Sanacji, sanacji i jeszcze raz sanacji!.

od dyrekcji monopolu tytoniowego pozwolnie na sprowadzenie 25 milionów papierosów, które zakupione zostały za pośrednictwem Amerykańskiego Wydziału Ratułkowego. Do obiód ze sprzedaży przeznaczono jest na cele Państwowego komitetu pomocy dzieciom.

— Od naszych zachów z frontu. Sądzące posrodzenia dla wszystkich Sosnowiczank i pogoniának z nad Barony zasłają: J. Atlas, St. Falariki, St. Kaczkowska K. Hamankiewicz, St. Biński, C. E. Steiner T. Samit z Dąbrowy, A. Jurjewicz T. Ł. Baś, M. Biłński, Z. Plutecki

— Popularna instytucja. Nowe dary wpływające wciąż na cele niesienia pomocy dzieciom w formie żywności i odesiały, świadczą najlepiej o populi racia, jaką cieszy się w Ameryce organizacja Herberta Hoovera "Fundacja dla Dzieci Europy". Amerykański Wydział Ratułkowy w Warszawie Misja dla Polaki, otrzymał znowu od głównego biura w New Yorku wykaz osób i instytucji, które spleśną z pomocą działwie Polski Oto ich nazwiska: Towarzystwo Polskie z Newark Z. Z. K'elawa z Buffalo, Stefan Zuck z Waterbury, T. wo Rattus Packing z Natlev, Józef Cesarnecki z Milwaukee, Narodowy Zjednoczony Komitet w New Yorku Antoni Wojtusiek z Brooklyn, L. Prystupa Karpiz z Colorado, Fr. Kosloff z Omaha, D. Kosterz z Castoho wy Texas. Należy dodać, że niektóre z powyższych wymienionych osób i instytucji kilkakrotnie przesyłały już większe sumy na cele dozwilania działwy, Ogólna suma otrzymana od amerykańskich ofiarodawców do dn. 22 maja r.b. wynosi 751,247 dol. nie licząc darów rządu amerykańskiego.

— W sprawie zmiany nazwisk. W myśl wydanej przez ministerjum spraw wewnętrznych ustawy, przedewszystkiem należy wyliczyć w prośbie powody zamierzonej zmiany nazwiska. Metryka chrztu względnie urodzenia, winna być przedłożona w pełnym wypisie Jeśli patent jest sonaty, winien on przedłożyć także wypis aktu zaslebin, a jeśli ma dzieci — wypisy z aktów urodzenia tychże. O ile poszczególne członkowie rodziny są pełnoletni i zamierzają równocześnie z głównym patentem zmienić swoje dotychczasowe nazwisko (pełnoletnie dzieci, rodzinstwo i. t. d.) natanczas winni oni prośbę również podpisać lub złożyć w tej mierze protokolarne oświadczenie. Należy przedłożyć również dowód obywatelstwa państwa polskiego. Taksa za pozwolenie na zmianę nazwiska wynosi 3000 mk, od której na prośbę może minister spraw wewnętrznych w całość, lub w części zwolnić.

KOMUNIKAT.

Państwowego Urzędu Zbożowego Oddziału w Sosnowcu.

Podaje się do wiadomości wszystkim odbiorcom i producentom, w posiadaniu których znajdują się wory wydane przed dniem 1 maja r.b., aby je bezwzględnie zwrócili do magazynów Państwowego Urzędu Zbożowego nie później, jak do dnia 1 lipca r.b. z tym zastrzeżeniem, że po wymienionym terminie kaucje za wszystkie niezwrócone wory zaliczone zostaną na pokrycie ich wartości.

Zaznaczamy, iż po 1 lipca r. b., jak odbiorcy, tak i producenci nie mają prawa rościć do Urzędu żadnych pretensji o zwrot kaucji za wory wypożyczone ze składów przed dniem 1 maja r.b., a niezwrócone do dnia 1 lipca r. b.

Przypominamy, że składy worów mieszczą się: 1) w Sosnowcu w magazynie kolejowym Nr. 2 za dworcem Warszawskim, 2) w Dąbrowie w magazynie kolejowym przy stacji Dąbrowa W. 709

Ze świata.

Zniesienie posłuszeństwa małżeńkiego.

Naczelne władze kościoła angikańskiego, zgodziły się na usunięcie z formuły przysięgi ślubnej dla kobiet słów: „i posłuszeństwo małżeńskie“. Pozostały tylko wiara i miłość. Nowe wydanie prasy bok, sporządzone przez pastora Daltona, zawiera już nową skróconą formułę przysięgi.

Strajk kapucynów

Kurjer „Lwowski pisze: Epidemja strajków zaraziła cały świat i wdarła się nawet w zakłazy klasztorne. Journal de Geneve“ opowiada, że w klasztorze kapucynów we Fju me wybuchł strajk mniszów, domagających się zniesienia ślubów kościelnych sekularyzacji i

prawa noszenia ubrań cywilnych. Ani groźba kar kościelnych, ani usiłowania delegata rzymskiego nie odniosły skutku. Władze cywilne, do których się klasztor zwrócił z prośbą o przywrócenie porządku, odmówiły, nie chcą się mieszać w zatargi klasztorne.

Przepowiednie wróżki.

W Budapeszcie wywołują sensację przepowiednie zony pewnego lekarza, według której trony będą przywrócone w całej Europie przed upływem roku, nie wyłączając Francji Niemiec, Austrii, Polski i Węgier. Hohenzollernowie powrócą do władzy, wszelkie Cesarz Wilhelm dostanie pomieszczenia smysłów, a następcą tronu zostanie zamordowany. Rok 1921 przyniesie koniec panowania bolszewizmu w Rosji Meksyk da początek do przyszłej wojny światowej.

S. ie elność w Europie

Ogłoszono zaskarżające cyfry, wykazujące skutki niedostatecznego odżywiania się. W czasie od 14 do 20 marca przewymiarła śmiertelność w wielu niemieckich miastach ilość urodzin. W Berlinie przypada na 702 urodzin 861 wypadków śmierci, we Frankfurcie na 160 urodzin 165 wypadków śmierci, w Hanowerze na 166 urodzin 174 wypadków śmierci, we Wiedniu na 417 urodzin 1054 wypadków śmierci, w Budapeszcie na 577 urodzin 915 wypadków śmierci, w Pradze na 194 urodzin 267 wypadków śmierci.

DOKTOR L. GUTOWSKI

Choroby skórne, wenery i moczościowe. Przyjmuje od 5-7 w. Hotel „Centrala“ ul. 3-go Maja № 18 Sosnowiec

Śledzie

w dowolnej ilości po cenie 1200 marek beczka sprzedaje Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby w Sosnowcu, Małachowskiego Nr. 11 wszystkim zgłaszającym się.

Potrzeba dwu chłopców

do posługi biurowej. Wiadomość w Administracji Kurjera.

Z prawami szkół państwowych 8-io kl Gimnazjum Filologiczne Zeńskie Heleny Malczewskiej

w Zawierciu, ul. Sadowa 4,

zawiadamia, że zapis uczniem przed wakacjami trwać będzie do 20 czerwca. Po wakacjach zapis uczniem rozpocznie się 17 sierpnia, a egzamina 23 sierpnia. Początek roku szkolnego 26 sierpnia.

Zakład Wód Mineralnych

W CIECHOCINKU

jest otwarty od dnia 16 maja do dnia 30 września włącznie.

Wody Ciechocińskie jodo-bromo-słone szczególnie są pożyteczne w cierpieniach skrofalicznych, reumatycznych i artretycznych, chorobach kobiecych i nerwowych, przewlekłych zapaleniach kości, okostnej i stawów, wadliwej lub zwolnionej przemianie materji, otyłości, chronicznych chorobach skórnych, przewlekłych katarach górnej odcinka dróg oddechowych, niektórych cierpieniach żołądkowo-kiszczkowych, chorobie angielskiej i wielu innych.

Zakład posiada 11 źródeł z rozmaitą koncentracją solanki od 6 3/4‰—1 1/2‰ (artezyjskie Nr. 8 do picia, zawierające 1.28 jednostek emanacji radioaktywnej).

W Ciechocinku można brać kąpiele: solankowe, borowinowe, kwasowe, głowe, elektryczne, świetlne, łaźnie, zabiegi hydropatyczne i inhalacje.

DRÓBNE OGŁOSZENIA

Paszport A 4191

wystawiony na imię Leona Rudkowskiego został skradziony wraz z innymi dokumentami. 708

Zgubiono

legitymację żywnościową na osób 8, wydaną przez magistrat m. Sosnowca na imię Izraela Steinitz. Łaskawy znalazca zwróci do Kurjera. 704

Młoda

inteligentna osoba władająca językiem polskim i niemieckim poszukuje posady, do towarzystwa, do zajęcia się dziećmi, lub do zarządu domem. Oferty Myszków poście res-tante A. K. 705

Zaginęła

legitymacja na nafte wydana przez Magistrat m. Sosnowca na imię Nowak Zofja. Łaskawy znalazca zwróci do Kurjera. 702

Zgubiono

legitymację żywnościową na imię Eleonor Religa, wydaną przez magistrat Sosnowca Uprasza się o zwrot do Kurjera. 703

Do Zarządu

plebiana i więksim gospodarstwem potrzebna zaraz kobieta inteligentna, pracowita umiejająca dobrze gotować. Pierzeństwo mając znające krawiectwo. Zgłoszenia z opisem srować pocztą Myszków, poście restanta 706

Panienska

umiejająca czytać potrzebna do rodziny. 707

Okazyjnie

do sprzedania dwie szaty dębowe wana. Pogoń ul. Masłowa Nr. 3 od ul. Wielekiej. 709

Knute

(wieprz) rasowy rozp. przy ulicy Sobieskiego 710

Zgubiono

wydany przez byłe władze mieście na imię Wofia 711

Wanny i nazi

kupno, sprzedaż i zamiana wiec Długa Nr. 34. 712

KRONIKA.

— Eksmisja sublokatorów wz broniona. Sąd odwoławczy w Warszawie rozpatrywał onegdaj sprawę zasadniczą dotyczącą kwestji praw sublokatorów, i orzekł, że gospodarz niema prawa eksmisji sublokatora. Jeżeli nawet eksmitował lokatora, u którego ten sublokator odnajmuje pokój.

— Pożyczka Odrodzenia a Loterja Państwowa. Kolektorzy Loterji Państwowej tak w Warszawie, jako też i na prowincji postanowili zamienić złożone w Krajowej Kasie Pożyczkowej kaucje wyłącznie tylko na Pożyczkę Odrodzenia. W ten sposób kolektorzy ogółem nabywają obecnie już pożyczkę na sumę 8 milionów marek, suma ta jednak wobec projektowanego powiększenia rozmiarów loterji urosła niebawem do sumy 12-15 milionów.

— O rewizji i rekwiizycje Komendant policji wyjaśnił komisarzom, że w razie przedstawienia rozkazu organów wojskowych, co do dokonania rewizji, powinna przy tem uczestniczyć policja. W razie potrzeby należy opieczkować towary, re-

kwizycja ich może nastąpić tylko na zasadzie specjalnego rozkazu.

— Ilość marek znajdujących się w obiegu „Monitor Polski“ ogłosił sprawozdanie Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej po dniu 20 maja br. Wedle tego sprawozdania do dnia 10 maja br. obieg marki polskiej wynosił 16,721,497,317 marek

Od dnia 10 maja do dnia 20 maja br. wypuszczono nowych marek za 204,337,807. Do dnia 20 maja br. puszczono więc w biegu 16 925 835,124 mk. w tem na podstawie artykułu II ustawy z dnia 26 marca 1920 roku 4,497, 643,570. Cyfry te ulegną jeszcze zmianie po otrzymaniu ścisłych danych z wszystkich punktów zmiany koron.

— Poszukują pracy w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Sosnowcu: biuralistów 46, maszynistów 16, nauczycieli 1, ochroniarzek 2, sklepowych 15 Techników 2, magazynierów. 6.

— Nowa cena spirytusu. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z 18 maja b. r. cena sprzedaży spirytusu została od 1 czerwca b. r. ustalona na 200 mk. za litr wysokoju Cena ta będzie stosowana i przy sprzedaży spirytusu dla aptek.

— 25 milionów papierosów. Wydział dochodów niestających państw. kom. pom. dzieciom, otrzyma-

OGŁOSZENIE.

Zapisy dzieci do szkół miejskich, na nowy rok szkolny w Sosnowcu, będą uskutecznione w dniach: 23, 24, 25 i 26 czerwca r. b. od godziny 9-ej do 12-ej przed południem i od 2-ej do 5-ej po południu u niżej wymienionych kierowników i nauczycieli szkół miejskich w lokalach szkolnych. Zajęcia szkolne rozpoczną się w dniu 1-go września r. b.

Szkoły	Nazwisko kierownika względnie nauczyciela	Lokal szkolny	Dzielnice szkolne obejmujące ulice następujące
Szkoła Miejska Nr. 1.	Kubicki (6 oddziałowa)	Grabowa 9	Stara, Aleja, Miłowicka, Zakręt, Leszno, Piekarska, Miła, Leśna, Aleja do Rudnej, Daleka do Realnej, Jastrzębia, Chmielna, Pawia, Wysoka, Dziewicza, Grabowa, Swobodna, Konrada, Nowa, Starososnowiecka do Alei, Moniuszki, Królewskiej, Topolowa, Wiejska, Obchód, Szczodra, Niecała, Składowa, Płocka, Sąsiedzka i Kordonowa.
Szkoła Miejska Nr. 2.	Tolwińska (5 oddziałowa)	Starososnowiecka 1	St.-Sosnowiecka od Alei, Prosta, Ciasna, Pruska, Szopienicka, Przejazd, Cerkiewna, Dęblińska, Sadowa, Kołataja, Krzywa, Czysta, Towarowa. Graniczna, Nalciana, Teatralna.
Szkoła Miejska Nr. 3.	A. Sokołowski (5 oddziałowa)	Zgoda 18 dom Bednarka	Daleka od Rudnej, Rudna od Dalekiej do Orlej, Pusta, Dobra, Lisia, Długa, Zytunia, Owsiana, Bracka, Pszenna, Grabowa, Mazowiecka, Dzika, Rysia, Szopena.
Szkoła Miejska Nr. 4.	Kędziński (5 oddziałowa)	Kościelna 3	Kolejowa, Niemiecka, Wspólna, Szklarniana, Modrzejowska, Policyjna, Kościelna, Nowo-Kościelna, Sienkiewiczza, Ostrogórska, Szenowska do mostu, Pańska, Biała, Sławkowska.
Szkoła Miejska Nr. 5.	Słabiak (7 oddziałowa)	Zygmunta (dawniej Staszycy)	3-go Maja, Małachowskiego, Zórawia, Jasna, Bukowa, Wilcza, Kaliska, Szpitalna, Warszawska, Targowa, Krótka, Chłodna
Szkoła Miejska Nr. 6.	Borowski (5 oddziałowa)	Wawel 2	Wawel, Niska, Kręta, Gliniana, Kuźnica do Szpitalnej, Sielecka, Wronia, Szkolna, Renardowska do Szpitalnej, Zagórska, Zamkowa, Kozia, Śląska, Zofii.
Szkoła Miejska Nr. 7.	Barański (6 oddziałowa)	Orla 1	Orla od Rudnej i Będzińskiej do granic miasta, Staropogońska, Twarda, Górnicza, Zimna, Czeladzka, Nowopogońska od Kościoła, Sucha, Małobądzka.
Szkoła Miejska Nr. 8.	Z. Majerczyk (żydowska 6 oddz.)	Ostrogórska 7	Z całego Sosnowca oprócz dzielnicy Pogońskiej.
Szkoła Miejska Nr. 9.	P Budrys (7 oddziałowa)	Dytłowska 2	Dytłowska, Szeroka, Żelazna, Piekarska, Zamkowa, Średnia, Żłota, Przechodnia, Piaskowa, Marjacka
Szkoła Miejska Nr. 10.	Rybczyński (4 oddziałowa)	Srodula 52	Srodula do oddziału 1-go, 2-go i 3-go.
Szkoła Miejska Nr. 11.	(Żukowski (5 oddziałowa)	Dąbrowska	Modrzejów.
Szkoła Miejska Nr. 12.	Lipski (5 oddziałowa)	Milowice dom Kipińskiej	Milowice.
Szkoła Miejska Nr. 13.	Gertner żydowska (5 oddziałowa)	Orla dom Judy, Będzińska d. Widorsk.	Pogoń.
Szkoła Miejska Nr. 14.	Grünbaum żydowska (5 oddział.)	Modrzejów	Modrzejów.
Szkoła Miejska Nr. 15.	Z. Cichowiczówna (6 oddziałowa)	Wodna dom Ruska	Chemiczna, Wielka, Aleksandrowska, Mała, Rzymska, Rybna, Rieczna, Wodna; Gołębia, Snieżna, Ciepła, Poprzeczna, Zielona.
Szkoła Miejska Nr. 16.	F. Żarska (7 oddziałowa)	Kamienna 7	Konstantynowska, Robotnicza, Kamienna, Gampera, Katarzyńska Przędzalnia Schöna od 4-go oddziału wyżej ze Sroduli.
Szkoła Miejska Nr. 17.	Paszycówna (5 oddziałowa)	Nowo-Pogońska 6 dom Januszowej	Nowo-Pogońska do Kościoła, Florjańska, Wązka, Zabia, Kalusińskiego, Majowa.
Szkoła Miejska Nr. 18.	Zawadzki (5 oddziałowa)	Karpacka dom im. T. Waśniewskiego	Karpacka, Kuźnica, Dolna, Barbara, Bukowa, Ludwika, Wilcza, Kaliska do Wilczej, Zagórska, Kaliska, Klimontowska, Czarna, Lipowa, Dębowa
Szkoła Miejska Nr. 19.	Skipirzepa (7 oddziałowa)	Nowa 49	Do szkoły kolejowej są przyjmowani w pierwszym rzędzie dzieci pracowników kolejowych.
Szkoła Miejska Nr. 20.	Wierzbicka (5 oddziałowa)	Dęblińska 15	

Dekret o obowiązku szkolnym.

Art. 1. Wykształcenie w zakresie szkoły powszechnej jest obowiązkowe dla wszystkich dzieci w wieku szkolnym.

Art. 8. Szkoła powszechna obejmuje siedem lat nauczania od lat 7-miu do 14-tu włącznie.

Art. 10. Wiek szkolny dziecka rozpoczyna się 1-go września tego roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7 lat życia.

Art. 18. Zapisy dzieci do szkoły winny być ukończone z końcem sierpnia.

Art. 20. Dzieci zapisane do szkoły dobrowolnie lub z urzędu, są obowiązane do regularnego uczęszczania do szkoły od początku września do końca czerwca.

Art. 29. W wypadkach pobierania nauki w prywatnych szkołach bez praw publiczności lub w domu Inspektor Szkolny może zarządzić egzamin, celem przekonania się czy dzieci osiągnęły wykształcenie przepisane dla publicznej szkoły powszechnej w danej miejscowości. Jeżeli wynik zarządzonego egzaminu jest ujemny, Inspektor może z urzędu zapisać dziecko do publicznej szkoły powszechnej w danej miejscowości.

Art. 31. Rodzice lub Opiekunowie chcący kształcić dzieci będące w wieku szkolnym, nie w publicznej szkole powszechnej, lecz w innym zakładzie naukowym lub w domu, są obowiązani przed 1-go września zawiadomić o tem Radę Szkolną.

Art. 32. Od obowiązku szkolnego mogą być uwolnione dzieci chore fizycznie (szczególniej na gruźlicę otwartą) lub umysłowo oraz dzieci niedorozwinięte, o ile ułomności ich, stwierdzone przez lekarza szkolnego, względnie powiatowego, wyłączają je od pobierania nauki w szkole powszechnej. Jeśli w danej miejscowości istnieje zakład dla kształcenia chorych, kalek, ciemnych, głuchoniemych i niedorozwiniętych, obowiązek szkolny rozciąga się i na tę kategorię dzieci.

Art. 35. O zwolnieniu od obowiązku szkolnego, względnie odroczeniu tegoż obowiązku, w myśl art. 32, 33 i 34 orzekają Dozory Szkolne, a w miastach tworzących samodzielne okręgi szkolne—Rady Szkolne Okręgowe miejskie.

Art. 40. Odpowiedzialność za dopełnienie obowiązku szkolnego ponosi ojciec dziecka, a jeżeli ojciec nie żyje lub władzy rodzicielskiej nie sprawuje, to matka. Jeżeli oboje rodzice nie żyją lub władzy rodzicielskiej nie sprawują, odpowiedzialny jest opiekun.

Art. 41. Kto ukrywa dziecko przed zapisaniem do szkoły lub usiłuje przez wybiegi uwolnić je od uczęszczania do szkoły, ulega karze aresztu do 5 dni lub grzywnie do 100 marek polskich (150 koron) z zamianą w razie nieściągalności na karę aresztu do 5 dni.

Art. 43. Kto bez uzasadnionych powodów nie posyła dziecko do szkoły ulega każdorazowej karze

aresztu do 2 dni, lub grzywnie do 40 marek polskich (60 koron) z zamianą w razie nieściągalności na karę aresztu do 2 dni.

Art. 46. Skazany orzeczeniem karnym, o którym mowa w art. 41, 42 i 43, może założyć skargę do Rady Szkolnej Okręgowej w terminie dwutygodniowym licząc od dnia ogłoszenia orzeczenia lub zawiadomienia o orzeczeniu zaocznym.

Art. 47. Założenie skargi na orzeczenie, mocą którego zostały wymierzone grzywny, nie wstrzymuje wykonania tegoż orzeczenia. Natomiast wykonanie orzeczenia skazującego na areszt, zostaje wstrzymane do czasu rozstrzygnięcia założonej skargi. W razie achylenia, orzeczenia skazującego na grzywnę, uiszczona kwota karna ulega zwrotowi.

Do zapisu należy się zgłaszać do jednego z wyżej wymienionych lokalni szkolnych w tej dzielnicy miasta, w której mieszka dziecko zapisujące się do szkoły.

Dzieci, które już ukończyły szkołę powszechną 4-cho, 5-cio lub 6-cio oddziałową będą przyjęte do sąsiedniej szkoły więcej oddziałowej.

Przy zapisie nowowstępujących dzieci jest wymagana metryka urodzenia oraz świadectwo szczepienia ospy.

Dzieci, które już uczęszczały do jednej ze szkół miejskich, obowiązane są przedstawić przy zapisie świadectwo wydane przez poprzedniego kierownika, zapisywać się winne w szkołach, do których uczęszczały w roku szkolnym ubiegłym.

MAGISTRAT.